

BÀI PHÁT BIỂU NHÂN NGÀY KỶ NIỆM 25 NĂM THÀNH LẬP VIỆN DÂN TỘC HỌC

DINH NGỌC SON *

TRƯỚC hết, tôi xin chuyển lời chào mừng của đồng chí Hoàng Đức Nghi, ủy viên Trung ương Đảng, Bộ trưởng - Chủ nhiệm ủy ban Dân tộc và miền núi đến cuộc hội thảo và gửi lẵng hoa tặng Viện Dân tộc học nhân kỷ niệm 25 năm thành lập Viện (1968-1993).

Nhân cuộc hội thảo khoa học kỷ niệm 25 năm thành lập Viện Dân tộc học, tôi xin có đôi điều tâm đắc.

Tôi làm công tác dân tộc lâu năm ở Ban Dân tộc Trung ương Đảng và Ủy ban Dân tộc của chính phủ, nay là Ủy ban Dân tộc và miền núi, thường xuyên cộng tác với Viện Dân tộc học để nghiên cứu dân tộc, nghiên cứu đường lối, chính sách dân tộc, góp phần cùng cơ quan chủ quản và các ngành, các cấp tham mưu cho Trung ương Đảng và chính phủ giải quyết vấn đề dân tộc ở nước ta.

Tiền thân của Viện Dân tộc học là Tổ nghiên cứu dân tộc của Tiểu ban Dân tộc Trung ương Đảng và Phủ Thủ tướng, gồm một số đồng chí có tâm huyết, có năng khiếu nghiên cứu dân tộc để phục vụ nhiệm vụ chính trị trong những năm 1955-1960 như Lê Văn Lô, Mạc Đường, Nguyễn Hữu Thấu, Lâm Tâm... có mặt từ đầu khi viện mới thành lập và cùng với các đồng chí được đào tạo có hệ thống như Bế Viết Đăng, Đặng Nghiêm Vạn, Nguyễn Văn Huy... làm nòng cốt của Viện. Điều đó nói lên mối quan hệ truyền thống giữa cơ quan chúng tôi và Viện Dân tộc học.

Các nhà dân tộc học từ chỗ đếm trên đầu ngón tay, nay đã có khoảng 60 người có trình độ đại học và nhiều đồng chí là phó tiến sĩ, phó giáo sư, giáo sư.

25 năm qua, nhiều nhà dân tộc học chịu đựng gian khổ, trèo đèo, lội suối, có lúc vượt qua bom đạn của địch đến với từng dân tộc trong cả nước. Vì trách nhiệm và nghề nghiệp

của mình, các đồng chí đã nghiên cứu, khảo sát, mô tả trên sách báo từng dân tộc sâu hơn ại hết. Cơ quan Ban dân tộc Trung ương và Ủy ban Dân tộc của chính phủ cũng nghiên cứu dân tộc, nhưng mang tính tổng hợp, trong đó có thành tựu của ngành dân tộc học được tiếp thụ làm cơ sở góp phần xây dựng đường lối, chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước.

Theo tôi cảm nhận được, những thành tựu chủ yếu của ngành dân tộc học là:

- Giới thiệu về mặt khoa học từng dân tộc trong cả nước.

- Xác minh dân tộc, xây dựng danh mục dân tộc, kiến nghị Nhà nước công bố chính thức.

- Đóng góp vào việc xây dựng và cụ thể hóa đường lối, chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước trên nhiều lĩnh vực.

- Góp phần đào tạo đội ngũ các nhà dân tộc học.

- Hoạt động thông tin: ra tạp chí, tổ chức các cuộc hội thảo khoa học phổ biến rộng rãi những thành quả nghiên cứu dân tộc.

- Hợp tác quốc tế trong việc nghiên cứu và giới thiệu các dân tộc ở nước ta với nước ngoài, tiếp thụ có chọn lọc những thành quả nghiên cứu dân tộc của nước ngoài.

Với những thành tựu đã đạt được, ngành dân tộc học có vị trí xứng đáng trong các ngành khoa học xã hội ở nước ta.

Từ khi ra đời và suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta đề ra đường lối, chính sách dân tộc đúng đắn và nhất quán, đã thực hiện thắng lợi trong cuộc cách mạng dân tộc dân chủ và đạt được thành tựu quan trọng trong cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa. Bài học lớn nhất rút ra từ thực tiễn cách mạng Việt Nam trên vấn đề dân tộc là: "Giải quyết đúng đắn vấn đề dân tộc là một trong những nhiệm vụ có tính chất chiến lược của cách mạng Việt Nam" (Nghị quyết đại hội IV của Đảng).

Vấn đề dân tộc hiện nay đang đặt ra những yêu cầu đối với Đảng và Nhà nước ta là phải tiếp tục nghiên cứu sâu sắc về lý luận và thực tiễn, vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh giải quyết vấn đề dân tộc ở nước ta theo tinh thần đổi mới.

* Trợ lý Bộ trưởng - Chủ nhiệm Ủy ban Dân tộc và miền núi.